

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Causarum cognitionem & admirationem tollere & querelas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Deſine, mortalis, diuina particulam aura
 Spe nimium fragilis incinerare boni.
 Suſpice qua calo maneat te vita perennem,
 Nec quare in terris longius exſilium.
 Parce, DEVS, lapſo, culpamq; ignoſce fatenti;
 Non conſultra ſatis verba dolentis erant.
 Tadia ſpe deinceps caliq;, auig; futuri
 Solabor vita qualiacumq; mea.
 Et mea iam ſeu vaſa vocant, ſeu ducere cogor
 Longius exſilium, non queror, & ſileo.

C A P V T XIV.

Magnam animorum medicinam eſſe, ſi quis morborum, ac
 pracipue etiam vulnerum cauſas noſcit.

Icut cauſarum ignoratio, in hominibus gignit admira-
 tionem, ita hæc deſiderium ſciendi accendit, & non
 raro magnarum mater eſt querelarum; quæ ſedantur, ſi
 cognoſcatur, à quibus principijs mala noſtra originem ducant.
 Siquidem, vt Philoſophus ſcripſit, *cauſſa omnes principia ſunt*:
 cognitio autem rerum cauſis, humanæ mentis curioſitas con-
 quieſcit. Et, vt Poëta canit:

*Nil admirari, prope res eſt vna, Numici,
 Solaq; qua poſſis facere & ſeruare beatum.*

Magnam igitur medicinam & querelis, & admirationi mortaliū
 afferet, ſi in principia morborum inquiramus, eaque detegamus.
 Porrò morbi humani, vt Photinus docet, *cauſſas habent à mutatio-*
nibus quibusdam, vel intrinſecus, vel extrinſecus. Necelle eſt ergo,
 vt & illas indagemus, quæ extra nos ſunt, & quæ intra nos ipſos
 latent. His vel ex parte cognitio, non ſolū muliebriter gemere,
 verū etiam admirari deſinemus. Aio, his vel ex parte cognitio;
 quia, vt rectè ſanctus ille Eccleſiæ Doctor dixit, *quæ ſunt iudicia*
circa humanum genus bonitatis Dei, quis poterit explicare ſuffi-
cienter?

Aliquo modo tamen atque ex parte cauſas attingere no-
 ſtrarum miſeriarum, eſt laudare diuinam æquitatem pariter, &

R

veteres

I.

Ariſtot. lib. 5.
 Metaphyſ.
 cap. 10.

Horat. lib. 1.
 epiſt. 1.

Photin. Enn.
 2. lib. 9. ca. 14.

S. Auguſtin.
 lib. 22. de ci-
 uit. cap. 21.

II.

130 *Cap. XIV. Morborum ac mutilationū causas indagandas esse,*
veteres communesque querelas comperere. Intraturus quidam
in templum, vidit plurimos ante fores jacere mendicos, audiuit-
que eos, diuersa facundia, conditionis suæ miseriam deplorantes.
Inter illos alij pedis, alij cruris, alij manus aut brachiorum jactu-
ram, alij varias corporis plagas, declamatoria voce lamentaban-
tur. Interrogauit, vnde tot vulnera ac vulnerati essent, in paci-
fica ciuitate? Vbi intellexit eos è castris, immò ex acie illuc im-
portatos. *Iam non miror, dixit; consuetum est, ut in militia ab hoste*
eiusmodi honoraria reportentur. Quoniam autem & vulnerati in-
ter ægrotos non immeritò computantur, neque putandum est, si
Luc. 21 18. sine diuina prouidentia ne capillus quidem de capite nostro pe-
rit, DEVM permittere, vt sine iustissima causa pedem amittamus,
crus frangamus, oculum perdamus, caput lædamus; aut alius no-
bis plagam imponat: prius quàm ad singulas causas accedamus,
obiter videndum est, cur hominum custos mutilationes, cædes;
prædationes, aliaque talia fieri permittat; & quidem non tantum
in meritos, sed etiam in innocentes.

III.
Ioan. 16. 1.

Cùm Christus Apostolis multas persecutionum procellas
subeundas vellet prædicere, dixit: *Hæc locutus sum vobis, vt non*
scandalizemini. Absq; synagogis facient vos. Sed venit hora, vt omnis,
qui interficit vos, arbitretur, obsequium se prestare Deo. Similis erat
Christus parenti filium suum in militiam dimittenti, neq; igno-
ranti, dulce esse bellum inexpertis. Is enim paternè præmonet
euntem, alia reperitur, quàm sibi imaginetur; vigilandum,
frigus, æstus, famem, sitim sustinendam, denique non tantum
imbres aquarum, sed telorum, & plumbearum glandium nimbos
etiam excipiendos; vulnera expectanda, sanguinem profunden-
dum; mortem ipsam contemnendam. Hæc talia illi prædicat
prouidus parens, nec illico, vbi asperum quid est sensurus, ad ma-
ternum suum, deserta statione, domum cogitet reuerti. Sic &
Christus gnarus, tela præuisa minùs ferire; discipulos suos com-
pellans admonet exilij, ejectionis, mortis. *Hæc locutus sum vobis,*
ait, vt non scandalizemini. Expectabitis, vt homines vobis obuiam
prodeant, hospitiumque vltro offerant, quemadmodum audistis,
Gen. 18. 3 & Abrahamum, aut Lotum Angelis obtulisse; ac contrarium eue-
19. 24. niat, *absq; synagogis facient vos, vt etiam inde excludamini, quò*
omnes